

Školitelský posudek

Veronika Junková, *Vězeňská zkušenost (1914-1918)*. Diplomová práce, Ústav českých dějin FF UK, Praha 2017, 170 s.

Veronika Junková se rozhodla ve své diplomní práci věnovat na základě zatím nevyužité a poměrně rozsáhle zachované (odeslané) vězeňské korespondence novináře, aktivního člena domácího odboje a budoucího československého diplomata Cyrila Duška (1881-1924) jeho zkušenosti z vězení v době první světové války. Komparovala toto osobní svědectví (adresované manželce) i s korespondencí (popř. paměťmi) dalších vězněných osobností českého veřejného života v této době. V logicky vybraných partiích ale šla ještě dál a porovnávala podmínky vězněných z této doby s limity, které nastavil politický režim po roce 1948.

Svou prací diplomantka navazuje na nedávno vydanou korespondenci Pavly Duškové, manželky Cyrila, z doby jeho diplomatických služeb v Egyptě, o níž se zasloužili Libor a Adéla Jůnovi s dalšími spolupracovníky. Vytváří se tak důkladný materiál pro ucelený Duškův životopis. Duškova korespondence je opravdu bohatým pramenem, který nabízí potenciál pro výzkum nejen historický, ale i psychologický.

Svou prací Veronika Junková uvedla pasážemi charakterizujícími prameny osobní povahy (zejména korespondenci, memoáry a deníky), následně přiblížila životní osudy novináře Cyrila Duška do války, během ní, ale i dobu, kdy sloužil po vzniku Československé republiky v jejích diplomatických službách. Zrekapitulovala perzekuci Čechů za první světové války a nastínila možnosti výzkumu pramenů osobní povahy pro tak limitující životní zkušenost, jakou bylo věznění.

Autorka podrobně tematicky rozebrala ve stěžejní části své práce (s. 74-120) téměř stovku dochovaných dopisů Cyrila Duška jeho ženě Pavle Duškové. Soustředila se na tyto „uzly“: První dojmy z kriminálu; Možnosti korespondence; Čeština a němčina v dopisech; Cenzura; Denní řád; Cely a životní podmínky; Stravování a návštěvy; Knihy; Sny v dopisech; Vánoce ve vězení; Duškovi spoluvězni; Reakce na smrt císaře; Role manželky a Poslední psaní z kriminálu. Veronika Junková v těchto pasážích práce prokázala nejen schopnost archivní pramen „přečíst“, ale také ho interpretovat a komparovat s dalšími vhodnými prameny. Duškova otevřenost, schopnost se vyjadřovat i patrná rodinná sounáležitost i soudržnost s manželkou by pro případnou publikaci samozřejmě nabídla i další „zastavení“.

Práce Veroniky Junkové obsahuje všechny potřebné formální náležitosti, zpracovala také soupis dochované korespondence, edičně připravila na tučt dopisů, pokrývajících obě Duškova věznění, navíc její práci zdobí i vhodně zvolená obrazová příloha.

Na předložené práci oceňuji zejména: a) náročnou práci s archivními prameny a jejich (zatím výběrovou) edici; b) schopnost komparovat s dalšími ať již vydanými či nevydanými prameny; c) jazykovou a stylistickou úroveň. Bylo by proto velmi přínosné, kdyby stěžejní část práce Veroniky Junkové mohla být publikována.

Předložená práce jednoznačně splnila podmínky vyžadované pro diplomní práci, a proto ji mohu doporučit k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 21. května 2017

Doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc.

